

1. ENNEN KILPAILUN ALKUA

- 1.1. Tule järjestäjän kutsusta paikalle **ajoissa**. Pukeudu **sään mukaisesti**: olet esteellä useita tunteja. Aurinkoisena päivänä päähine + aurinkovoidetta, sateella tai kylmällä säällä varusteet, joissa pärjää koko päivän. Sama koskee koko estehenkilökuntaa.
- 1.2. Kestävyyскоepäivän (Koe B eli Maraton) alkajaisiksi pidetään **ennen kokeen alkamista palaveri**, jossa todetaan kunkin esteen henkilökunta ja jaetaan esteellä tarvittavat välineet. Palaverissa sovitaan myös aika, jolloin esteeltä otetaan yhteys tulospalveluun (tarkemmin kohdassa 1.6).
- 1.3. Tarkista, että esteesi **työvälineet ovat täydelliset**: pöytäkirjoja on riittävä määrä (laske aikataulusta miten monta valjakkoa esteelle tulee), toimivat kynät, pillit (halutessasi voit toki ottaa oman pillin mukaan), 3 kpl ajanottokelloja tai muut ajanottoon tarvittavat välineet, 2 kpl aikatauluja sekä tarpeellinen määrä estepiirroksia (jokaiselle esteellesi tulevalle valjakolle yksi piirros ja mielellään muutama ylimääräinen kappale). Huomaa, että kaikki valjakot eivät aja kaikkia esteportteja, eivätkä kaikki valjakot tule kaikille esteille. Aikataulussa on valjakon kohdalla mainittu luokka, vastaavasti estepiirroksessa mainitaan luokat ja mitkä esteportit missäkin luokassa ajetaan (lisää kohdassa 1.7). **Kuittaa itsellesi LA-puhelin ja kirjoita listaan nimesi ja puhelinnumerosi selvästi!** Kilpailujärjestäjä huolehtii esteellä tarvittavista varusteista. Tarkista kuitenkin ennen kilpailun alkamista ja esteelle menoa, että kaikki tarvittava on mukana!
- 1.4. **Eväät ja juomat** - oma vesipullo mukana on myös hyvä, sen voi tarvittaessa täyttää. On myös mahdollista, että kilpailussa on ruokatauko. Siitä kerrotaan palaverissa ja se on myös kilpailukohtaisesti nähtävissä aikataulusta.
- 1.5. **Sovi tiimisi tehtävät**: piirtäjä, ajanottaja (työnjaosta lisää kohdassa 1.9). Mikäli kilpailussa on elektroninen ajanotto, niin laitteiden käyttö on hallittava: tästä erillinen opastus järjestäjän toimesta.
- 1.6. **LA-puhelinten toimivuus** testataan ennen kilpailun alkua esteiltä tulospalveluun - ole paikalla sovittuna aikana esteellä ja testaa LA-puhelimesi toimivuus. Mieti **mitä puhut** LA-puhelimeen: yleisö kuulee aina, vaikka et olisi niin tarkoittanutkaan!
- 1.7. **Aikataulusta näet valjakon luokan** ja huomaa, että valjakot ajavat esteportit luokan mukaisessa annetussa järjestyksessä ja se ei aina ole aakkosjärjestys. Estehenkilökunnan pitää tietää mitkä portit esteelle saapuva valjakko ajaa. Huomioi myös, että valjakot eivät välttämättä saavu esteelle aikataulun mukaisessa järjestyksessä, joten jokainen esteelle saapuva **valjakko tunnistetaan numerosta** (tarkemmin kohdassa 2.2.). **KV-kilpailussa**, jossa on kansainvälisiä ja kansallisia luokkia, järjestäjä jakaa erillisen selvityksen luokkien nimistä. Aikataulun ja estepiirrosten luokkanimet on todettavissa jaetusta listasta, ellei estepiirroksiin ole merkittynä jo valmiiksi aikataulussa olevia kaikkien luokkien nimiä.
- 1.8. **Tutustu estealueeseen**, myös sen ulkopuolella olevaan maastoon ja käy läpi esteportit. Kannattaa vielä tarkistaa, että kaikkien porttien kirjaimet ovat paikoillaan (punainen oikealla, valkoinen vasemmalla). Katso myös **odotusalueen** paikka valmiiksi, selvitä mistä valjakot tulevat esteelle ja mihin suuntaan sieltä jatkavat.
- 1.9. **Sovi työnjako** ja sijoita **ajanottaja** niin, että hän näkee esteen sisääntulo- ja ulosmenoportit, Ajanottaja on koko ajan samassa paikassa ja ottaa kaikille valjakoille ajan **samasta kohdasta (hevosen turpa)**. Ota itse varmuuden vuoksi myös aikaa valjakon suoritukselle! Mikäli kilpailussa on **estekohtainen elektroninen ajanotto, käsiajanotto on varmistus** - palaverissa kerrotaan elektronisesta ajanotosta ja **opastetaan laitteiden käyttö**.

Jos esteellä on yksi ajanottaja, anna kaksi kelloa: toisella otetaan varsinainen aika, toinen on varakellona ja mahdollisia pysäytyksiä varten. Ajanottajalle annetaan myös pilli, jolla viheltää, kun valjakko lähestyy estettä.

Jos on kaksi ajanottajaa, toinen ottaa varsinaista aikaa, toinen varmistaa ajanottoa sekä huolehtii mahdolliset pysäytykset ja ottaa pysäytetylle valjakolle **odotusajan. Sovi ajanottajan kanssa myös esteen läheisyydessä olevien yleisön kulkureittien valvonnasta ja ohjauksesta.**

Piirtäjälle pitää löytää hyvä paikka, josta piirtäjä näkee koko esteen, mutta ei ole valjakon tiellä. Piirtäjä piirtää jokaisen valjakon ajoreitin piirroksen, josta näkyy selkeästi ajettu tie (kannattaa **tarkentaa suuntanuolilla**), mahdolliset ”eksymiset” voi tarvittaessa vaikka kirjoittaa. **Muista merkitä valjakon numero piirroksen!** Sateella suojaa piirrokset kastumiselta.

Estetuomari valvoo estettä sopivalta paikalta, josta näkee koko esteen, mutta ei ole valjakon tiellä. Mikäli esteeseen jää pimeä kulma, on sovittava ajanottajan tai piirtäjän kanssa työnjaosta. Tuomari seuraa valjakkoa koko esteelläoloajan.

2. KILPAILUN AIKANA

- 2.1. **Yleisö on pidettävä turvallisessa paikassa:** ei saa olla valjakkojen kulkureiteillä eikä liian lähellä estettä. Kilpailujärjestäjä huolehtii siitä, että kilpailureitti on erotettu yleisön kulkureitistä, mutta ole kuitenkin valppaana reitillä mahdollisesti liikkuvien ihmisten suhteen.
- 2.2. **Muista aina tarkistaa esteelle tulevan valjakon numero:** Missä luokassa valjakko ajaa ja mitkä portit ovat kysymyksessä. Jos et näe numeroa, huuda perään, kun valjakko on ajanut esteen. Älä luota lähtölistaan tai muistiisi. Valjakot voivat tulla esteelle aikataulusta poikkeavassa järjestyksessä. Samoja vaunuja käyttäville saattaa kiireessä unohtua numeron vaihto! Jos valjakon numero on vaunussa eri kuin aikataulussa (ja huomaat sen/tunnistat valjakon), ota vaunussa oleva numero muistiin ja raportoi siitä tuomarille/tulospalveluun. Tulospalvelu kyllä huomaa ennemmin tai myöhemmin, mikäli annat tuloksen väärällä numerolla.
- 2.3. Tarkista, että kuskilla on **piiska kädessä**, kun tulee esteelle ja poistuu esteeltä (KV-luokissa piiska ei pakollinen). Avustaja voi ojentaa varapiiskan estealueella kuskille ja tällöin ei tapahtuneesta tule virhepisteitä. **Vain kuski saa käsitellä ohjia, piiskaa ja jarruja.** Jos joku muu koskee niihin, tulee virhepisteitä. Vaunun ollessa paikalla, groomii saa käsitellä ohjia.
- 2.4. **Ajanotto alkaa**, kun valjakon ensimmäisen hevosen turpa ylittää sisäänajolinjan ja päättyy turvan ylittäessä ulosmenolinjan. Jos valjakko saapuu tai poistuu muualta, se hylätään. **Sallittu aika esteellä on 5 minuuttia.** Jos valjakko ei ehdi ajaa ulosmenoportista sallitussa ajassa, puhalttaa estetuomari kahdesti pilliinsä merkiksi kilpailijalle ajan täyttymisestä.

Valjakon tulos ilmoitetaan lyhyesti ja selkeästi tulospalveluun:

”Este X kutsuu tulospalvelua.”, ”*Tulospalvelu kuulee estettä X*”, ”TULOS valjakolle nnn: AKA yksi piste kaksikymmentäkolme pilkku neljäkymmentä viisi (jos aika olisi 1.23,45), ei virheitä / tai kaksi virhepistettä - virhekoodi 9, putoavan esteenosan pudottaminen”

Ajoaika otetaan ja ilmoitetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella.

Epäselvissä tapauksissa tai kun mahdollisesta virheestä olisi tulossa paljon virhepistettä tai mikäli olisi kyseessä HYLKÄYS, **kutsu aina puheenjohtajatuomari paikalle kuittaamaan** tapahtunut virhe. LA-puhelimella kutsutaan tuomari esteelle, syytä ei mainita, vaan kaikki tapahtumaan liittynyt käydään ainoastaan esteellä läpi yhdessä tuomarin kanssa. **Vasta tuomarin (TPJ) kuittauksen jälkeen virhepisteet ilmoitetaan tulospalveluun.**

- 2.5. **Estealueella askellaji on vapaa.** Helppo C-luokassa laukkaaminen esteellä on kielletty sekä samoin Helppo B-luokassa, mikäli varusteet eivät ole KS IX §937 mukaiset. Kuskeilla tai groomeilla, joiden hevonen/poni ei saa laukata on päällään järjestäjän antama huomioliivi.
- 2.6. **Esteportit ovat ”vapaita”,** kun valjakko on ajanut niiden läpi (vaunun taka-akseli on ylittänyt esteportin linjan) **oikeaan suuntaan ja annetussa estepiirroksen mukaisessa järjestyksessä.** ”Vapaan” portin kautta saa tämän jälkeen ajaa mihin suuntaan tahansa.
- 2.7. Jos esteelläsi on **putoavia esteenosia**, ole tarkkana, merkitse virheet, raportoi ne tulospalveluun. Kun valjakko on poistunut esteeltä, mene vasta sitten ripeästi asettamaan putoavat esteenosat estepiirroksen mukaisille paikoilleen. Kun korjaus on tehty, voit päästää seuraavan valjakon esteelle. Tässä tapauksessa voi joutua pysäyttämään tulossa olevan valjakon esteen ulkopuolelle.
- 2.8. Jos valjakko joudutaan **pysäyttämään** syystä tai toisesta ennen estettä **odotusalueelle**, valjakolle kerrotaan selkeästi, että **ei voi tulla esteelle** (viittelöimällä, huutamalla ym.). **Odotusaikaa** otetaan varakellolla. Valjakko päästetään esteelle vasta, kun edellinen valjakko on poistunut, este on kunnossa/korjattu ja estehenkilökunta on valmiina. **Odotusaika ilmoitetaan valjakolle ja se pidetään koko- ja puoliminuutteina.** **Valjakolle ilmoitetaan kuuluvasti, että esteelle voi tulla, laske 5 – 4 – 3 – 2 – 1 – AJA!** Ilmoita odotusaika myös tulospalveluun.
- 2.9. **Kuskin tai groomin vaunusta poistuminen** tapahtuu, kun henkilön molemmat jalat ovat maassa (tai vastaavasti pois vaunusta) yhtäaikaan. Avustajan pitää olla vaunun kyydissä viimeistään vaunun taka-akselin ylittäessä 30 m merkin.
- 2.10. **Korjaamaton väärä tie** syntyy, kun valjakko ei aja esteen portteja estepiirroksen mukaisessa järjestyksessä oikeaan suuntaan ja poistuu ulosmenoportista. Ole tarkkana, mikä luokka ajaa mitkään portit. Jos valjakko ei korjannut tietään, tee piirroksen selkeät merkinnät suuntanuolilla mistä valjakko kulki. **Pyydä TPJ välittömästi esteelle ja selvitä väärinajo tarkasti ajatun tien mukaan.**
- 2.11. **Korjattu väärä tie:** Jos valjakko ajaa väärän portin tai oikean portin väärään suuntaan, voi valjakko korjata väärän tien palaamalla kohtaan, jossa väärinajo tapahtui. Korjauksen aikana kaikki portit ovat ”vapaita” ja korjauksen jälkeen on valjakon jatkettava ajoa korjatun portin jälkeen estepiirroksen mukaisesti. Jos on kysymyksessä korjattu tie, tee ajoreitistä selkeät merkinnät - käytä suuntanuolia ja tarvittaessa kirjoita, missä järjestyksessä ajoi portit. **Aina väärinajon tapahduttua, pyydä TPJ pikaisesti paikalle.**
- 2.12. **Vaunun kaatuessa** anna kilpailijan itse hoitaa pystyyn nostaminen, paitsi vaaratilanteessa mene avuksi. Jos vaunu kaatuu, niin valjakko ei saa jatkaa kestävyyskokeen suoritusta. Tässä tilanteessa estetuomari kertoo valjakolle Hylkäyksestä ja ohjaa valjakon eläinlääkäriin tai kutsuu eläinlääkäriin/lääkäriin esteelle.
- 2.13. **Jos tarvitset esteelle kiireellisesti apua**, selvitä puhelimeen rauhallisesti mikä **este**, minkälaista apua tarvitset: **eläinlääkäri, lääkäri, korjaus-/lisäapua.** Tapahtuneesta **ei** kerrota LA-puhelimella: ei nimiä eikä mitään muutakaan.
- 2.14. **Onnettomuustilanteessa** pysy rauhallisena ja auta! Ilmoita välittömästi LA-puhelimella ”esteelle nro x tarvitaan eläinlääkäri/lääkäri/ambulanssi/lisäapua/jotain muuta”. Älä ryhdy selvittämään, mitä on tapahtunut. Muut esteet voivat tämänkaltaisesta viestistä päätellä, että ko. esteelle ei voi päästää seuraavaa valjakkoa. Kilpailujen päätuomari informoi tarkemmin, kunhan ehtii. Vakavista onnettomuuksista kilpailun järjestäjä hoitaa tiedottamisen, joten älä viesti asiasta tutuille/tuntemattomille puhelimitse/netissä.

Jos kilpailu joudutaan **keskeyttämään**, niin muilla esteillä parhaillaan ajavat valjakot tai muille esteille tulevat annetaan ajaa este ja sen jälkeen ne pysäytetään odottamaan kilpailun jatkumista.

- 2.15. **Hevosen sopimattomasta kohtelusta** on aina välittömästi raportoitava päätuomarille ja stewardille (**puhelin - ei LA - tai kutsu tuomari paikalle**). Hevonen voi olla väsynyt, mutta jos se itse pyrkii eteenpäin, asia on kunnossa. **Kova piiskalla käskeminen on aina pahasta**. Tarkkaile piiskan käyttöä, jos se on **voimakasta**, raportoi siitä välittömästi tuomaristolle. Mikäli havaitset hevosessa **tuoretta verta**, ilmoita siitä myös välittömästi tuomaristolle.
- 2.16. **Muista, ettet itse voi neuvoa tai huomauttaa kilpailijaa!** Toimihenkilöt eivät myöskään kommentoi suorituksia. Ainoastaan, jos 5 minuuttia estealueella tulee täyteen, tai vaunu kaatuu ilmoitat kilpailijalle, että hänet on hylätty ja pyydät pikaisesti poistumaan esteeltä. Muulloin raportoit vain tulospalveluun, päätuomarille, stewardille jne.

3. KILPAILUN JÄLKEEN

- 3.1. Kun esteen ovat ajaneet kaikki sille tulevat valjakot, niihin pura tai kerää ratamestarin ohjeistuksen mukaan nauhat tai mahdollisesti muut mainitut tavarat. Ellei purkamisesta ole mitään ohjeistettu, niin jätä este purkamatta.

Palauta pöytäkirjat, estepiirroksset, LA-puhelin, kellot, kynät ja muut tarvikkeet kansliaan tai muuhun ilmoitettuun paikkaan. Varaudu raportoimaan esteelläsi tapahtuneista virheistä TPJ:lle ja merkitse **pöytäkirjaan selkeästi nimesi ja puhelinnumerosi**.

Voit jäädä halutessasi odottamaan tulosten valmistumista, mutta voit poistua aiemminkin kunhan ilmoitat siitä TPJ:lle ja sinut tavoittaa tarvittaessa puhelimella.

KIITOS TYÖPANOKSESTASI!